

467

QUAESTIONUM
DE
ADIECTIVIS GRAECIS,
QUAE VERBALIA DICUNTUR,
PARS ALTERA.

SCRIPSIT

DR. HENRICUS MOISZISSTIG.

CONICII.
TYPIS F. F. HARICHIL
MDCCCLIII.

QUESTIUM

DE

ADJECTIVIS GRÆCIS

QUAE VERBALIA DICUNTUR

PARS ALTERA

SCRIPTUM

Dr. Henricus Moississis

CONCIPI

TIPI R. R. BARONII

MDCCCIII

Certi incertique arcta confinia sunt et alia apud alios aestimatio.

ЛОВЕЦК.

Abbine annos novem fundamenta iacere ausus sum rationis, quam nemo, quod sciam, ante erat ingressus — quaestionis de grammaticae parte quadam inculta atque deserta. Vim dico adiectivorum verbalium in $\tau\omicron\varsigma$ desinentium, potestatis varietatem, leges potissimum, quibus passivae significationis atque potentialis contineatur diversitas. Quantum profecerim, aliorum sit iudicium. Ne longus sim, viri docti quamvis frontem, ut prooemii verbis utar, in his iudicandis remiserint, atque adeo in optimam partem acceperint, ob temporis iniuriam tamen rei ultima manus accedere non potuit. Nunc quoque non propositum est nobis, operi finem imponere, sed nonnulla tantum adiicere, ut regulae in medio positae magis magisque confirmarentur. Ad eam rem Platonem*) illum divinum mihi sumpsi perscrutandum, ut viderem, utrum apud philosophiae principem praecepta observata an neglecta invenirentur. Ne autem iam dicta repetentes operam perdamus atque lectorem defatigemus, rei studiosos ad commutationem ipsam ante hos novem annos foras datam prorsus delegamus. Missa faciamus, quae disputari possent de derivatione, de sigmatismo, quem dicunt, de motione et accentu atque statim ad usum et significationem adiectivorum transeamus.

Particula I.

Adiectiva verbalia in $\tau\omicron\varsigma$ exeuntia.

Usus horum vocabulorum apud Platonem celeberrimus.***) Neque tamen in omnibus librorum partibus aequabiliter fusus est eorum numerus, sed saepius in levioris mo-

*) Omnia fere legi, quae aut Platonis sunt aut nomine eius feruntur. De legg. librum omisi, quod Stallbaumio duce, elegantissimo atque doctissimo Platonis editore, carere nolui.

**) CCCL. fere exempla reperi.

menti sermonibus inveniuntur, quam in perpetua disputatione, quum res vocatur in disceptationem subtiliorem atque accuratiorem. Nihilominus aut ad ornandam aut ad variandam orationem alia in eorum locum vocabula substituuntur, id quod evitari non potest, quum ipsa a sermonis consuetudine abhorreant.

A. Quae variandae orationis causa substituta sunt.

ἔοικεν, ἔφη, μενετέον εἶναι. ἀλλ' εἰ δοκεῖ, ἦν δ' ἐγὼ, οὕτω χρὴ ποιεῖν. Pol. 328. B. — οὐ χρὴ τὰ δπλα ἀποδιδόναί μανέντι. Pol. 331. C. et paucis versibus interjectis ἀποδοτέον δέ γε οὐδ' ὀπωσιούην τότε ὁπότε τις μὴ σωφρόνως ἀπαιτοῖ; 332. A. — τοῖς ἐχθροῖς ἀποδοτέον ὅ τι ἂν τύχη ὀφειλόμενον; Pol. 332. B. et aliquot vers. interj. δίκαιον, τὸ προςῆκον ἐκάστω ἀποδιδόναί. — ἂ δ' ἂν θῶνται, ποιητέον τοῖς ἀρχομένοις. Pol. 339. C. sed 339. D. τοῖς δὲ ἀρχομένοις δίκαιον ταῦτα ποιεῖν. — τοῦτο ποιητέον εἶναι τῷ ἦτιονι. Pol. 340. B. sed 341. B. δίκαιον ἔσται τῷ ἦτιονι ποιεῖν. — καὶ τῶν μὲν ἀγαθῶν οὐδένα ἄλλον αἰτιατέον, τῶν δὲ κακῶν ἄλλ' αἴτια δεῖ ζητεῖν τὰ αἴτια, ἀλλ' οὐ τὸν θεόν. Pol. 379. C. ubi manifesto δεῖ idem valet, quod adj. verb. „bonorum quidem auctor nemo alius dicendus, nisi deus, malorum autem quaelibet alia, praeter deum, causa quaerenda.“ — Τί οὖν ἡμῶν ἔτι λοιπὸν εἶδος λόγων περὶ ὀριζομένοις οἷους τε λεκτέον καὶ μή; περὶ μὲν γὰρ θεῶν ὡς δεῖ λέγεσθαι εἴρηται. Pol. 392. A. μετὰ δὲ μουσικὴν γυμναστικὴν θρεπτέοι οἱ νεανίαί. τί μὴν; δεῖ μὲν δὴ καὶ ταύτη ἀκριβῶς τρέφεσθαι ἐκ παιδῶν διὰ βίου. Pol. 403. C. δεῖ δ' οὐτ' ἐπιγεῖν τὸ τοιοῦτον οὐτε ὑπολαμβάνειν, εἶδος γὰρ κοινὸν μουσικῆς μεταβάλλειν εὐλαβητέον, ὡς ἐν δλω κινδυνεύοντα. Pol. 424. C. οὐ χρὴ ἀποκρίνεσθαι. ἦμισα νῆ τὸν Δία, ἔφη, πάντων ἀποκρητέον. Pol. 445. B. Bekk. emend.; ll. omn. ἀποκρητέον. —

B. Vicaria eorum, quae non reperiuntur.

ἀμνημονητέος. ἀνδρὶ ἐρωτικῷ οὐ πρόπει ἀμνημονεῖν etc. Pol. 474. D. — ἀναμνηστεός. ἀναμνηστικὸν σε δεήσει. Pol. 474. C. — ἀποφαντέος. καὶ τῷ ἔργῳ δεῖν ἀποφαινέειν. Pol. 473. A. ll. vacill.; plurimi quidem δὴ pro δεῖν. — βεβαιωτέος. δεῖ δὴ τὸ μετὰ τοῦτο βεβαιώσασθαι παρὰ τοῦ λόγου. Pol. 461. E. — διελευστεός. δεῖ γὰρ διελεθεῖν ἡμᾶς καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους. Pol. 362. E. — ξυνακτέος. (συνακτέος a Luciano demum effictum) ἀλλὰ δεῖ ἐκ πολλῶν αὐτὸ ξυναγαγεῖν. Pol. 488. A. — ξυμφυλακτέος, ξυνθηρευτέος. κατὰ τε πόλιν μενούσας εἰς πύλεμόν τε λούσας καὶ ξυμφυλάττειν δεῖν καὶ ξυνθηρεύειν ὥσπερ κύνες. Pol. 466. C. — οἰκητέος. ὄρα δὴ, εἰ τοιόνδε τινα τρόπον δεῖ αὐτοὺς ζῆν τε καὶ οἰκεῖν. Pol. 416. D. — προπαιδευτέος, προβλητέος. τὰ μὲν τοίνυν λογισμῶν τε καὶ γεωμετριῶν καὶ πάσης τῆς προπαιδείας, ἦν τῆς διαλεκτικῆς δεῖ προπαιδευθῆναι, παισὶν οὐσι χρὴ προβάλλειν. Pol. 536. D. — ἡσιτέος, προλυπητέος. οὐ γὰρ πον ἐκείνων γε, ὧν προλυπηθῆναι δεῖ, ἢ μηδὲ ἡσθῆναι. Phaedr. 258. E. — σκεναστέος. χρὴ σκενάζειν. Alcib. I. 117. C. — σκοπητέος. σκοπεῖσθαι χρὴ. Pol. 343. D. — δεῖ σκοπεῖσθαι. 346. D. — στεφανωτέος. ὑπὸ ἐκάστων δοκεῖ σοι χρῆναι στεφανωθῆναι; Pol. 468. B. — σφαλτέος. περὶ ἂ ἦμισα δεῖ σφάλεσθαι. Pol. 451. A. — φαντέος. δεῖ φανῆναι. Pol. 474. C. — φυλακτέος. ὅταν δὴ δρεπανον δέη φυλάττειν. Pol. 333. C. — φήσεις δὲ καὶ ἀσπίδα καὶ λύραν ὅταν δέη φυλάττειν καὶ μηδὲν

χοῆσθαι. 333. D. — οὐκέτι ὦρον δεῖν φυλάττειν. 345. C. — ἀριθμητέος. ἀριθμῆν δεῖσαι τ' ἀγαθὰ καὶ μειρεῖν. Pol. 348. E. μειρητέος quidem invenitur et hoc quoque vocabulum circuisse videtur Plato, ob eam rem, quod ἀριθμητέος ab usu alienum pluribus verbis exponere coactus erat; aliis enim locis haec adiectiva cumulare non dubitat*).

ἀνομολογητέον Pol. 452. E., quod Stallb., codicum differentia non adiecta, Schneider, ἀν ὄμ. Vind. F. subiuncto, receperunt, et ἀνερωρητέον Phileb. 63. C., cui Stallb. Flor. B. ἐρωρητέον adiunxit, a lexicographis non prolata.

De structura adiectivorum illud modo admoneamus, multo saepius impersonaliter ea dici, quam personaliter, utramque iungendi rationem aliquot locis inveniri commixtam, neutrum denique pluralis pro eodem genere singularis positum nusquam in Platonis libris reperiri.

Particula II.

Adiectivorum verbalium in $\bar{\mu}\sigma\varsigma$ desinentium, quae vices in $\bar{\tau}\omicron\varsigma$ terminatorum tuebantur, perpauca modo reperimus et ea quidem aut potentiali aut Participii Praes. Act. significatione praedita.

ἀμφισβητήσιμον quod in controversiam vocari potest, dubium. τί οὖν τὸν Ἔρωτα; πότερον φῶμεν εἶναι τῶν ἀμφισβητήσιμων, ἢ τῶν μή; Phaedr. 263. C. quid porro amorem? utrum ambigui generis, an alterius esse dicimus Fic. — ἀμφισβητήσιμον δὲ τῆς μάχης γενομένης, διέκρινε τὸ ὕστερον ἔργον. Menex. 242. B. — χαλεπὸν καὶ ἀμφισβητήσιμον δ' κλειυτοσε σκοπεῖν. Phileb. 24. A. —

ἀνύσιμον efficax. τίνα τρόπον ὡς ἡἄστα τε καὶ ἀνυσιμώτατα μεταστραφήσεται. Pol. 518. D. quam facillime et efficacissime convertatur. Fic.

ἐρέσιμον contignationi aptum. δένδρων εἰς οἰκοδομήσεις ἐρεσίμων. Criti. 111. C.

λάσιμον sanabile. οἱ δ' ἂν λάσιμα μὲν, μεγάλα δὲ δόξωσιν ἡμαρτημέναι ἀμαρτήματα. Phaed. 113. E. sanabilia quidem peccata, sed ingentia. Fic. — ἐάν τε λάσιμος ἐάν τε ἀνίατος δοκῆ εἶναι. Gorg. 526. B. —

πορεύσιμον navigabile. τότε γὰρ πορεύσιμον ἦν τὸ ἐκεῖ πέλαγος. Timae 24. E.

στάσιμον stabile. ἡγούμενοι, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, αὐτὸ στάσιμον εἶναι. Theaet. 180. B. tollunt illi et in oratione et in animis τὸ βέβαιον, propterea, opinor, quod τὸ βέβαιον putant esse στάσιμον Stallb. — οὐκοῦν κἂν εἴ πη μεταλαμβάνειν αὐτῇ κίνησις στάσεως, οὐδὲν

* Pol. 413 in viginti tribus versibus quattuordecim, 421 in novem versibus quinque, Gorg. 507 in quinque versibus sex reperiuntur.

ἂν ἄτοπον ἦν στάσιμον αὐτὴν προσεγορεύειν. Soph. 256. B. quin etiam si quo modo reciperet ipse motus statum, nihil absurdum esset motum nominare stabilem. Stallb.

χρήσιμον utile. Sexcenties oppos. ἄχρηστος.

Particula III.

De significatione adiectivorum verbalium in τὸς cadentium.

Illa quidem, quae iam disputavimus, fuerint nobis, tamquam levis armaturae, prima orationis excursio: nunc cominus agamus aggrediamurque quaestionis summam.

Significationes quattuor haec adiectiva sibi vindicant, quarum principes passiva et potentialis; alterum locum Participii Praes. Act. tertium denique Part. Fut. Pass. obtinet vis*).

Simplicia et parasyntheta omnibus illis significationibus uti possunt, ceterorum vis ex compositionis ratione pendet.

Caput I.

De vi potentiali et passiva simplicium et parasynthetorum.

Praeceptum primum in medio posuimus illud:

1. Adiectiva verbis finitima, quae sub sensus cadentia vel ab iis orta significant, potestate passiva praedita sunt.
2. Adiectiva verbis propinqua, quae animi motus atque agitationes exprimunt, potentialis sunt significationis.

Haec lex ne Platonis quidem dialogis inclinatur, quamvis philosophorum sermoni nonnulla sint condonanda; hoc enim proprium est eorum, paululum a communi more verborum aberrare. Excipiuntur omnia, quae a pervulgatissimis corporis effectioibus originem trahunt. Neque desunt, quibus corporis et animi functiones confundantur, quum altera notio in alteram transeat; unde fit, ut idem vocabulum utramque vim induat et passivam et potentialem.

§. 1. Simplicia.

A. Agmen agant, quae spectant res sensibus subiectas.

ἀίρετός captus, electus, βασιλεῖς μὲν γὰρ αἰεὶ ἡμῶν εἰσιν· οὗτοι δὲ τοτὲ μὲν ἐκ γένους, τοτὲ δὲ αἰρετοί. Menex. 238. D. „bald erbliche bald gewählte“ Schleierm.

*) Usus adi. verb. in τὸς cadentium apud Platonem pertenuis est.

ἀπτός tactus. πυρός τε γένη πολλά γέγονεν, ὅσον φλόξ τό τε ἀπό τῆς φλογός ἀπτόν. Timae. 58. C. flamma et quod ab ea est accensum. Fic.

γεννητός factus. τὸ γεννητὸν δόξη μετ' αἰσθήσεως περιληπτόν. Timae. 52. A. genitum opinione comprehendendum. Fic. καὶ τοῦτο μὲν δὴ τῷ γεννητῷ παντελῶς προσάπτειν οὐκ ἦν δυνατόν. Timae. 37. D. ἔστι δὲ θείῳ μὲν γεννητῷ περιόδου. Pol. 546. B.

ἐφθός coctus. ὀπτός assus. οἴσθα γάρ, ὅτι ἐπὶ στρατείας ἐν ταῖς τῶν ἡρώων ἐστιάσει οὔτε ἰχθύσιν αὐτοὺς ἐστία, οὔτε ἐφθοῖς κρέασιν, ἀλλὰ μόνον ὀπτοῖς. Pol. 404. C.

κληρωτός sorte creatus. τοὺς κληρωτοὺς βασιλέας αἶμα καὶ ἰερέας, καὶ ὑπηρέτας αὐτῶν σκεπτέον. Politic. 291. A.

κτητός paratus. πᾶς παντὶ θυμοῦται καὶ νοθεύει, δῆλον ὅτι ὡς ἐξ ἐπιμελείας καὶ μαθήσεως κτητῆς οὔσης. (ἀδικείας) Prot. 324. A. tamquam si de industria atque disciplina parata esset.

μικτός mixtus. τὸ δέ γε φοβεῖσθαι τοὺς σοφοὺς ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἄγειν, αἶτε οὐκέτι κεκτημένη ἀπλοῦς τε καὶ ἀτενεῖς τοὺς τοιοῦτους ἄνδρας ἀλλὰ μικτούς. Pol. 547. E. non iam habens viros simplices et constantes sed mixtos. ἐν τῷ μικτῷ τούτῳ βίῳ. Phileb. 22. D. hac in vita permixta. Fic. μὴ ζητεῖν ἐν τῷ ἀμίκτῳ βίῳ τ' ἀγαθὸν ἀλλ' ἐν τῷ μικτῷ. Phileb. 61. B. τὸ τρίτον τὸ μικτὸν ἐκ τούτων ἀμφοῖν. Phileb. 25. B. τὸν δὲ σφόνδυλον μικτὸν ἐκ τούτου καὶ ἄλλων γενῶν. Pol. 616. C. verticillus autem ex hoc aliisque generibus mixtus. τὸ δέ γε ὃν μικτὸν ἀμφοῖν· ἐστὸν γὰρ ἀμφω πον. Soph. 254. D. Schleierm. ita vertit: „Das Seiende aber vereinbar mit beiden. Denn sie sind doch beide?“ minus accurate, ut nobis videtur. Tria gravissima, paulo ante loquentem facit Plato hospitem, de quibus disputaverint, fuisse τὸ ὄν, σιάσιν et κίνησιν, σιάσιν autem et κίνησιν misceri non posse. Tum pergit: τὸ δέ γε ὄν etc. „Eus vero utrique est mixtum. Quod ad confirmandum addit: ἐστὸν γὰρ ἀμφω πον. nam sunt, ut opinor, ambo.“ Ceterum ex iis, quae proxime deinceps adduntur de natura τοῦ ὄντος et τοῦ μὴ ὄντος, vocabulum ita accipiendum esse, satis apparere videtur. τὸ δὲ μικτὸν ἐξ ὧν καὶ τὸ δέρμα ἦν. Timae. 76. B. quod ex iisdem, quibus et cutis, erat permixtum. Fic.

μισθωτός mercede conductus. οὔτε γὰρ φανερώς πραιτόμενοι τῆς ἀρχῆς ἕνεκα μισθὸν μισθωτοὶ βούλονται κεκλησθαι. Pol. 347. B. οἱ δὲ πωλοῦντες τὴν τῆς ἰσχύος χρεῖαν κέκληνται μισθωτοί. Pol. 371. E. μισθωτοὺς καὶ θῆτας. Politic. 290. A.

ὀνομαστός nominatus, clarus. εἰς γε τὰλλα πάντα ἐκ τούτων οἱ ὀνομαστοὶ γίνονται, ἐκ τῶν ἐπιτηδευσάντων ἕκαστα. Lach. 183. C.

πλαστός¹ fictus. τὸ ξύνθετον καὶ πλαστόν, ὃ δὴ σκεῦος ὀνομάκαμεν. Soph. 219. B.

πτερωτός alatus. πᾶσα (ψυχή) γὰρ ἦν τὸ πάλαι πτερωτή. Phaedr. 251. B.

σκευαστός fictus. φυτευτός natus. πᾶν τὸ φυτευτὸν καὶ τὸ σκευαστὸν ὅλον γένος. Pol. 510. A. τὰς τῶν σκευαστῶν σκίας. Pol. 515. C.

σπαρτός satus. σπαρτοὶ τε καὶ ἀυτόχθονες. Soph. 247. C.

σχιστός fissus. πότερον οὖν βούλει τῷ σχιστῷ τε καὶ τῷ καλονμένῳ μώνυχι διαίρειν

αὐτὴν ἢ τῇ κοινογονίᾳ τε καὶ ἰδιογονίᾳ. Politic. 256. D. visne dividere unguis binis (fissis) etc.

τηκτός liquefactus. ὅσα ὑπὸ μεταλλείας ἰδρυτόμενα στερεὰ καὶ ὅσα τηκτὰ γέγονε. Criti. 114. E. quae solida et quae liquefacta.

τηρτός perforatus. κολλητός conglomeratus. περικαλυμμάτων δὲ τὰ μὲν δλόσχιστα, ξύνθετα δὲ ἕτερα' τῶν δὲ συνθέτων τὰ μὲν τηκτὰ, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως ξύνθετὰ' καὶ τῶν ἀτηρῶν τὰ μὲν νεύρινα φυτῶν ἐκ γῆς, τὰ δὲ τρίχινα' τῶν δὲ τρίχινων τὰ μὲν ὑδασι καὶ γῆ κολλητὰ, τὰ δὲ αὐτὰ αὐτοῖς συνδετὰ. Politic. 279. D. E. vestimentorum autem alia ex toto connecta, alia autem composita; compositorum autem alia perforata alia non perterebrata connexa; illorum vero, quae ex pilis sunt texta alia aqua terraque conglomerata alia sibimet ipsis connexa.

χυτός liquefactus. ἔστι δὲ ὅτε νοτίδος ὑπολειφθείσης χυτὴ γῆ γενομένη διὰ πυρός, ὅταν ψυχθῆ, γέγονε τὸ μέλαν χρώμα ἔχον λίθος. Timae. 60. D. terra igni liquefacta, gelu accedente, lapis fit coloris nigricantis. τὰ μὲν ἔλαιον ἔχοντα ὑδατος ἢ γῆς τὸ τε περὶ τὴν ἕαλον γένος ἅπαν ὅσα τε λίθων χυτὰ εἶδη καλεῖται. Timae. 61. C. vitrea omnia et fusiles lapidum species.

B. Quae animi functiones spectant.

ἀγαπητόν amabile, optabile, in quo acquiesci potest. Ἀλιβιάδῃ ἐρασιῆς οὐτ' ἔστιν ἀλλ' ἢ εἰς μόνος, καὶ οὗτος ἀγαπητός. Alcib. I. 131. E. „mit dem er zufrieden sein muß.“ Schleierm. ἀγαπητὰ γὰρ καὶ ταῦτα. Hipp. mai. 302. B. et in his acquiescendum. ἀλλὰ μὲν τοῖς γε κοινῇ τι πράττουσιν ἀγαπητόν ὁμοιοῦν. Politic. 260. B. illis, qui communititer quid agunt, consentire optabile. τοῦτο τότε ἡδὺ ἴσως καὶ ἀγαπητόν γίγνεται, ἡσυχία. Pol. 583. E. dulce quid atque amabile quies. ἀλλὰ κἄν εἰ ὀλίγον ἔστι τις ὅστις διαφέρει ἡμῶν προβιβάσαι εἰς ἀρετὴν, ἀγαπητόν. Protag. 328. B. sed si quis est, qui vel paululum nobis in eo praestet, ut alios ad virtutem provehat, contenti esse debemus. Stallb. βίος ἀγαπητός. Pol. 619. B. vita optabilis. „vernünftiges Leben.“ Schleierm.

ἀγαστόν admirable. (ἔρω) θεατὸς σοφοῖς, ἀγαστὸς θεοῖς, ξηλωτὸς ἀμοίροις, κηρτὸς εἰμοίροις. Sympos. 197. D. amor sapientibus spectandus, diis admirabilis („erfreulich“ Schleierm.) expetendus iis, qui eius expertes, servandus, colendus, qui eius participes facti sunt. τὸ γε ἀγαθόν, τοῦτο τῆς φύσεως πάσης τῷ ἀγαστῷ βούλεται τὸ ὄνομα ἐπικεῖσθαι. Cratyl. 412. C. naturae parti admiratione dignae. Stallb.

ἀσκητόν exercendo parari potest. διδασκτόν quod doceri, μαθητόν quod disci potest. ἔχεις μοι, εἰπεῖν, ἄρα διδασκτόν ἢ ἀρετή; ἢ οὐ διδασκτόν ἀλλ' ἀσκητόν; ἢ οὔτε ἀσκητόν οὔτε μαθητόν; Men. 70. A. τὴν ἀρετὴν μαθητόν εἶναι. Euthyd. 247. E. διδασκτόν, μαθητόν hae signif. sexcenties apud Platonem.

βιωτόν vivi potest. ὃ ἀνεξέταστος βίος οὐ βιωτὸς ἀνθρώπων. Apol. 38. A. vita inconsiderata non digna, quae degatur. ἄρ' οὐν βιωτόν ἡμῶν ἔστι μετὰ μοχθηροῦ καὶ διαφθαρένου σώματος; Crit. 47. E. num vivi potest corpore perturbato?

γνωστόν cognosci, δοξαστόν quod mente fingi potest. ἔσται γνωστόν τε καὶ

δοξαστόν τὸ αὐτό; Pol. 478. A. eritne idem quod scientia et quod opinione percipi potest? τὸ μὲν παντελῶς ὄν παντελῶς γνωστόν, μὴ ἔν δὲ μηδαμὴ πάντῃ ἀγνωστόν. Pol. 477. A. omnino ens omnino cognosci potest. ὡς τὸ δοξαστόν πρὸς τὸ γνωστόν οὕτω τὸ ὁμοιωθῆν πρὸς τὸ ὅ ὁμοιωθῆ. Pol. 510. A. ut illud, quod opinione fingi potest, ad id, quod scientia percipitur, ita simulacrum ad illud, cui simile factum. ἐν γνωσῶ τελευταία ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ἰδέα. Pol. 517. B. in ordine intelligibili suprema Boni idea. Stallb. πᾶσαι δὲ πολὺν ἔχουσαι πόνον ἀτελεῖς τῆς τοῦ ὄντιος θεᾶς ἀπέροχται, καὶ ἀπελθοῦσαι τροφῇ δοξαστῆ χροῶνται. Phaedr. 248. B. alimento opinabili utuntur. τὰς δὲ συλλαβὰς γνωστὰς τε καὶ ἤξιὰς καὶ ἀληθεῖ δόξῃ δοξαστὰς. Theaet. 202. B. πρώτον μὲν ἄρα γνωστόν τι λέγει. Parmenid. 160. C. „erfennbare.“ Schleierm.

ἐπιστητόν mente percipi potest. ὄν μὲν μὴ ἔστι λόγος, οὐκ ἐπιστητὰ εἶναι, ἃ δ' ἔχει ἐπιστητὰ. Theaet. 201. D. quae ratione careant, intelligi non posse.

ἔραστόν amabile. μακαριστόν quod beatum praedicari potest vel debet. καὶ γὰρ ἔστι τὸ ἔραστόν τὸ τῷ ὄντι καλὸν καὶ ἀβρὸν καὶ τέλειον καὶ μακαριστόν. Symp. 204. C. „denn das Liebendwerthe ist das selig zu preisende.“ Schleierm. πάντων τε δὴ τούτων ἀπαλλάσσονται, ζήσουσι τε τοῦ μακαριστοῦ βίου, ὄν οἱ ὀλυμπιονίκαι ζῶσι, μακαριώτερον. Pol. 465. D. δεινοὺς γὰρ ἂν παρείχεν ἔρωτας, εἴ τι τοιοῦτον ἑαυτῆς ἐναργῆς εἰδῶλον παρείχετο εἰς ὄψιν ἰόν, καὶ τἄλλα ὅσα ἔραστὰ. Phaedr. 250. D.

ζηλωτόν dignum, cui invidetur. ἐγὼ ποτέ σου ἤκουον μεγαλανοημένου, πολλὴν σοφίαν καὶ ζηλωτὴν σαντοῦ. Hipp. min. 368. B. audiavi te iactantem, quod sapientia multa et exoptanda abundares. τὸ γὰρ ἅμα μὲν τὸ σῶμα κεκοσμηθῆναι ἅμα δὲ διατρίβειν ἐν Ὁμήρῳ τῷ θειοτάτῳ ζηλωτόν ἔστι. Ion. 530. B. ὁπότερ' ἂν ποιῆ, οὐκ ἀμφοτέρως ζηλωτόν ἔστι. Gorg. 469. A. ζηλωτὸς ὄν καὶ εὐδαιμονιζόμενος ἐπὶ τῶν πολιῶν. Gorg. 473. C.

θαυμαστόν admirable. οὐδὲν θαυμαστόν λέγεις. Protag. 318. B. et sexcenties.

μεμπτόν contemnendum. καὶ τοι οὐκ ἂν εἴη μεμπτὸς μισθὸς ὁ τοιοῦτος. Theaet. 187. C. praemium non contemnendum.

μισητόν odio dignum. ὅσα νῦν δὴ διήλθομεν, γελοῖα μὲν ὀπόσ' ἀσθένη, μισητὰ δ' ὀπόσα ἐξέωμένα; Phileb. 49. E. imbecilla ridicula valida autem odiosa?

νεμεσητόν dignum, quod vituperetur. οὐδὲν αἰσχρόν, οὐδὲ νεμεσητόν ἕνεκα τούτου ἐπηρεεῖν καὶ δουλεύειν καὶ ἐραστῆ καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ. Euthyd. 282. B. non est turpe neque vituperabile huius rei causa (consequendae sapientiae) obsequi atque servire et amatori et cuivis homini.

νοητόν quod intelligi, cogitari potest. μάτην ἐκάστοτε εἶναι τί φάμεν εἶδος ἐκάστον νοητόν. Timae. 51. C. temere semper iudicamus esse cuiusque speciem quandam sub intelligentiam cadentem. Stallb. ζῶον ὄρατόν τὰ ὄρατὰ περιέχον, εἰκὼν τοῦ νοητοῦ θεὸς αἰσθητός. Timae. 92. C. ἐν τε ὄρατῷ φῶς τεκοῦσα ἐν τε νοητῷ αὐτῆ κυρία. Pol. 517. C. ipsa (idea) in loco visibili lucem creavit, in intelligibili ipsa regnat. Fic. καὶ οὕτω δὴ τὸ μὲν νοητόν, τὸ δ' ὄρατόν ἐκαλέσαμεν. Pol. 524. C. νοητὰ ἅττα καὶ ἀσώματα εἶδη. Soph. 246. B. „gewisse gedentbare und unförperliche Ideen.“ Schleierm.

παιδευτόν disciplina parari potest. διανοεῖται παιδευτήν εἶναι ἀρετήν. Protag. 324. B.

σπουδαστόν expetendum est. σπουδάζομεν καὶ τὴν φρόνησιν καὶ τὰλλα πάντα τὰ καλὰ, ὅτι τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ τὸ ἔκγονον σπουδαστόν ἐστι, τὸ ἀγαθόν. Hipp. mai. 297. B. quia opus eorum atque quod ex iis natum, bonum, expetendum est. „der Mühe werth.“ Schleierm.

χρηστός utilis, bonus, quod sexcenties adiectivo πονηρός oppositum invenitur, omnem fere verbi naturam exuit, atque solam paene vim adiectivi sibi vindicavit; in eius locum succedit χρήσιμος. cf. P. II.

§. 2. Parasynheta.

A. Quae sub sensus cadentia spectant.

ἀνάρπαστος raptus. τελευτήσασαν λεχθῆναι ὑπὸ τοῦ Βορέου ἀνάρπαστον γεγενῆαι. Phaedr. 229. D.

ἀπόθετος sepositus. λέγουσι δὲ, οἶμαι, τινὲς Ὀμηριδῶν ἐκ τῶν ἀποθέτων ἐπιῶν δύο ἔπη εἰς τὸν Ἔρωτα. Phaedr. 252. B. ex reconditis carminibus. „unbekannt.“ Schleierm.

ἀφετος dimissus. περιμόντες νέμονται ὡς περ ἀφεται. Protag. 320. A. tamquam emissi (a pastore). ἀφείων ὄντων κείρων. Criti. 119. D. tauris emissis. „quum tauri libere pascerentur.“ Stallb. ὅταν δὲ λήγη μὲν ἡ ῥόμη, τότε ἤδη ἀφείτους νέμεσθαι. Pol. 498. C. quum autem vires defecerint, tum dimissi vivunt (i. e. dimissi a magistratibus et imperiis totique philosophiae dediti).

ἐκτατός porrectus. ὄθεν δὴ μῆκος τὸ σῶμα ἔσχεν, ἐκτατά τε κῶλα καὶ καμπιὰ ἔφυσε τέταρα θεοῦ μηχανησάμενον πορεῖα. Timae. 44. E. in longum porrecta et flexibilia membra. Lob. Paral. pg. 497. κῶλα ἐκτατά quae extendi possunt. — Nae ego longe absum, ut credam, meam rationem atque doctrinam esse ab omni errore vacuam.

ἔμφυτος innatus. τοῦτο δὲ αὐτῶ τὸ ἀνάπαλιν εἶναι ἐξ ἀνάγκης ἔμφυτον γέγονεν. Politic. 269. D. ὁ ἔρως ἔμφυτος. Symp. 191. D. ὑπ' ἀνάγκης ἔμφυτον. Pol. 458. D.

ἐπακτός adductus, alienus. ἕως ἂν μανίας πληρώσῃ ἐπακτοῦ. Pol. 573. B. dum se aliena insania repleverit. χρῆσθαι ἐπακτῶ. Pol. 405. B.

ἐπείσακτος invectus. ἔρως δέ, ὅτι ἐσρεῖ ἔξωθεν καὶ οὐκ οἰκεία ἐστὶν ἡ ῥοή αὐτῆ τῶ ἔχοντι ἀλλ' ἐπείσακτος διὰ τῶν ὀνομάτων. Cratyl. 420. B.

ξύμικτος, σύμικτος commixtus. σύμμικτον τοῦτο εἶκε γίνεσθαι τι κακόν. Phileb. 46. A. τὰ δὲ τῶν ξυμμίκτων ἐκ γῆς τε καὶ ὕδατος σωμαίων. Timae. 61. A.

ξύμφυτος, σύμφυτος insitus. ξύμφυτον ἐκάστω κακόν. Pol. 609. A. ξυμφύτω δύναμει. Phaedr. 246. A. ξυμφύτους ἡδονάς. Phileb. 51. D. σύμπασαν χειρουργίαν ὡς περ ἐν ταῖς πράξεσιν ἐνοῦσαν σύμφυτον τὴν ἐπιστήμην κέκτηνται. Politic. 258. E.

ξυνδετός, συνδετός. cf. III. 1. 1. a.

ξύνθετος, σύνθετος compositus. τὰ ξύνθετα πάντα σκεύη τε καὶ οἰκοδομήματα καὶ ἀμφιεσματα. Pol. 381. A. composita omnia vasa. τῷ μὲν ξυντεθέντι καὶ ξυνθέτω ὄντι. Phaed. 78. C. οὐ ῥάδιον αἰδιον εἶναι σύνθετον ἐκ πολλῶν. Pol. 611. B. haud facile sempiternum, quod ex multis compositum. σῶμα σύνθετον ἐκ τῶν αὐτῶν. Phileb. 29. E. σύνθετα ἐκ μὴ συντιθεμένων εἶδη γενῶν. Politic. 288. E. species compositae ex generibus non compositis.

περίαπτον suspensum, amuletum. οὔτε φάρμακα οὔτε καύσεις οὔτε τομαὶ οὐδ' ἂν ἐπιδραῖ αὐτὸν οὐδὲ περίαπτα ὀνήσει. Pol. 426. B.

περιβόητος infamatus. τὸ δὲ τῶν ἀφρόνων τε καὶ ὑβριστῶν μέχρι μανίας ἢ σφοδρὰ ἥδονή κατέχονσα περιβοήτους ἀπεργάζεται. Phileb. 45. E.

πρόκριτος electus. ἐκ τῶν προκρίτων προκριναμένον εἰς μείζους τε τιμὰς καθιστάται. Pol. 537. D.

σύσπαστος contractus. συνέλκων παντάχοθεν τὸ δέσμα ἐπὶ τὴν γαστέρα, ὡς περ τὰ σύσπαστα βαλάντια. Sympos. 190. E. contracta marsupia. cf. Lob. Paral. pg. 490.

ὑπερβατός transpositus. ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι ἐν τῷ ἄσματι τὸ ἀλαθέως. Protag. 343. E. hoc ἀλαθέως transpositum esse in carmine. cf. Stallb. ad h. I. et Lob. Paral. pg. 484.

B. Quae animi functiones spectant.

ἀναμνηστόν quod memoria revocari potest. ἄρα διδακτὸν ἢ οὐ; ἢ δ' ἄν δὴ ἐλέγομεν, ἀναμνηστόν; Men. 87. B. vel, ut eo utamur vocabulo, quo paullo ante declaravimus id, quod discere vocamus, num recordatione quadam continetur. Stallb.

ἀνεκτόν quod ferri potest. ὡς δ' αὐτως ψόγους νήφροντος μὲν οὐκ ἀνεκτοῖς, εἰς δὲ μέθην ἰόντος πρὸς τῷ μὴ ἀνεκτῷ ἐπ' αἴσχει παρρησία κατακορεῖ καὶ ἀναπεπταμένη χρομένη. Phaedr. 240. E. vituperatio sobrii non ferenda, ebrii autem non modo non ferenda etc. οὐδὲ ἀνεκτὸν ἄλλως λέγειν. Theaet. 154. C.

ἐπονείδιστον quod contumelia afficiendum est. τὸ γὰρ ἀγνοεῖν ὑπάρ τε καὶ ὄναρ δικαίων τε καὶ ἀδίκων πέρι καὶ κακῶν καὶ ἀγαθῶν οὐκ ἐκφεύγει τῇ ἀληθείᾳ μὴ οὐκ ἐπονείδιστον εἶναι. Phaedr. 277. E. „das ist in der That das allerschimpflichste.“ Schleierm. αὐτὴ ἄρα ἡ ἀγνοία τῶν κακῶν αἰτία καὶ ἡ ἐπονείδιστος ἀμαθία. Alcib. I. 118. A.

καταγέλαστον ridiculum. ἤδη πρόποτέ τοῦ ἤκουσας αὐτῶν λόγον δίδοντος οὐ καταγέλαστον; Pol. 493. D. num iam audivisti rationem eorum non ridiculam? τὸ καταγέλαστον γενέσθαι. Lach. 184. C. et sexcenties.

μεταπειστόν cuius sententia mutari potest. καὶ τὸ μὲν ἀκίνητον πειθοῖ, τὸ δὲ μεταπειστόν. Timae. 51. E. illud quidem persuadendo moveri non potest, hoc autem mutabile.

παραδοτον, παραληπτόν quod communicari, tradi potest. ἢ οὐ παραδοτὸν τοῦτο ἀνθρώπῳ οὐδὲ παραληπτὸν ἄλλο παρ' ἄλλου; Men. 93. B. „oder ob dies nicht mittheilbar ist und nicht überträglich von einem auf den andern.“ Schleierm.

περιληπτόν comprehensibile. τὸ μὲν δὴ νοήσει μετὰ λόγου περιληπτὸν αἰεὶ κατὰ ταῦτά ὄν, τὸ δ' αὖ δόξῃ etc. Timae. 28. A. cf. III. 1. 1. a. v. γεννητός.

Caput II.

Iam iam enumeratis exemplis, sequitur, ut sermonem ordiamur ab illis, quae vices tueantur eorum, quorum potentialis vis usu non celebrata esse videtur. Quae ratio etsi primo aspectu habet, quo se magnopere commendat, tamen magnis obnoxia est difficultatibus. Etenim non desunt, quae, quamvis diligentissime excusseris, in alias atque alias res accommodari possint neque intelligantur, nisi ex complexu verborum.

§. 1.

ἀκτός actus. ὁ σοφιστὴς τυγχάνει ὦν κάπηλος τῶν ἀγωγίμων. Protag. 313. C. ἀγωγήμος qui duci, rapi, regi potest, ἀγωγήμα res, quae importari possunt vel importantur, navi invehuntur, omnino merces.

ἄλωτός captus. ἀλλὰ μὴν οὐσίαν γ' ἔχοντα χρυσοῦ ἢ τινος ἄλλης κτήσεως οὔτ' ἐν-ἄλωτον ὁμοίως οὔτε ἄλόντα εὐμεταχείριστον ἠγήσεται. Phaedr. 240. A. puerum, qui aurum vel aliud quid habet, neque capi neque captum tractari posse putabit. Vocabulum μετα-χείριστος omnino desideratur.

ἄρμωστός iunctus. τὰ δέ γε φωνήεντα διαφερόντως τῶν ἄλλων οἶον δεσμός διὰ πάντων κεχώρηκεν, ὥστε ἄνευ τινὸς αὐτῶν ἀδύνατον ἄρμώτειν καὶ τῶν ἄλλων ἕτερον ἐτέρῳ. Soph. 253. A. vocales tamquam vinculum, sine quibus ceterae literae iungi non possint.

γενητός factus. ὡς δυνατὰ ταῦτα γίνεσθαι, ἃ σὺ ἐπιτάτεις. Pol. 473. B. quem-admodum, quae tu praecipis, fieri possint. τοῦτο οὐτ' ἀπόλλυσθαι οὔτε γίνεσθαι δυνατόν. Phaedr. 245. D. hoc neque perdi neque nasci potest.

διάκριτος selectus. οὔτε ἄρα τὸν προσποιούμενον ἰατρὸν εἶναι, ὄντα δε μὴ, καὶ τὸν ὡς ἀληθῶς ὄντα οἶός τε εἶναι διακρίνειν. Charm. 170. E. discerni ab eo non poterit, qui simulat esse, a vero medico.

ἐκμακτός expressus. ὅταν δ' ἐξαλειφθῇ ἢ μὴ οἶόν τε γένηται ἐκμαγῆναι. Theaet. 191. E. quum autem exstinguatur, vel exprimi non potuerit etc.

ἐκτόν signif. „quod haberi potest“ apud Diogenem demum Laertium, levissimum illum compilatorem (bona venia dixerim) invenitur. οὐδέκι ῥάδιον ἔχειν ὃ τί τις εἶπη. Pol. 348. E. „nicht leicht etwas zu haben.“ Schleierm. nec ita comparatum, ut quis facile habeat etc. Stallb.

ἐντατός intentus. ἐπειδὴν τις ἔρηται αὐτοῖς, οἷον περὶ χωρίου, εἰ οἷόν τε ἐς τόνδε τὸν κύκλον τόδε τὸ χωρίον ἐνταθῆναι. Men. 87. A. num in hunc circulum triangulum intendi possit.

ἐπίθετος appositus, adiectus. τούτων γὰρ σοι ἀπάντων τῶν διανοημάτων τέλος ἐπιτεθῆναι ἄνευ ἐμοῦ ἀδύνατον. Alcib. I. 105. D. his cogitationibus a te sine me finis imponi non potest. τὸ γὰρ ἀρετῆς μέρος ἀρετῆς εἶδει διάφορον εἶναι τινα τρόπον τοῖς περὶ λόγους ἀμφισβηητικοῖς καὶ μάλ' ἐπιτίθετον πρὸς τὰς τῶν πολλῶν δόξας. Politic. 306. A. facile a dialecticis et eristicis (Stallb.) invadi potest.

ἐπιτακίος instructus, mandatus. ἀλλ' οὐκ ἄξιον ἀνδράσι κακοῖς κἀγαθοῖς ἐπιτάτειν. Pol. 425. D. non est, quod praescribatur.

κατάσχετος retentus. οὐκέτι οἰοί τ' ἦσαν τὸν γέλωτα κατέχειν. Lach. 184. A.

λεκτός dictus, collectus. (Apud poetas plerumque negationibus coniunctum potentialis est significatio.) εἴπερ ἦν δυνατόν αὐτὸ λέγεσθαι. Theaet. 202. A. si fieri posset, ut diceretur. οὐτ' ἐκεῖνα ἄνευ τούτων δυνατὰ ἱκανῶς λεχθῆναι. Timae. 61. D.

οἰκητός habitatus. ἄνευ τούτου (νόμου) μετὰ εὐνομίας ἀδύνατον οἰκεῖν. Hipp. mai. 284. D.

ποιητός factus. εἰ προσέτι οἰοί τε ἔσμεν αὐτὸ ποιεῖν παραγίγνεσθαι ἐκείνω. Lach. 189. E. si praeterea a nobis effici potest, ut illi insit. δημιουργὸς οὐ μόνον πάντα οἷός τε σκεύη ποιῆσαι. Pol. 596. D. non modo omnia utensilia comparari possunt. ἢ οὐκ αἰσθάνει, ὅτι κἄν αὐτὸς οἷός τε εἴη πάντα ταῦτα ποιῆσαι. Pol. 596. D. ἑξέδια ποιεῖν μὴ εἰδού τὴν ἀληθείαν. Pol. 599. A. facilia factu homini veritatis ignaro. ὅτι δὴ τυγχάνει ἐπιστάμενος ὡς οἷόν τε ὀξυτάτην καὶ βαρυτάτην χορδὴν ποιεῖν. Phaedr. 268. D. quo pacto fides acutissimae fieri possint.

πρόσρητος quem alloquimur, salutamus. ὀνομαστικός vocatus, nominatus. (Apud Homerum atque Hesiodum negationi coniunctum significatione „nefandus“ legimus.) αὐτὸ γὰρ καθ' αὐτὸ ἕκαστον ὀνομάσαι μόνον εἴη, προσεῖπεν δὲ οὐδὲν ἄλλο δυνατόν, οὐθ' ὡς ἔστιν, οὐθ' ὡς οὐκ ἔστιν. Theaet. 201. E. unumquodque enim per se modo nominari, nihil aliud autem addi posse.

σύμμικτος commixtus. δείξειν ποῖα ποίοις συμφωνεῖ τῶν γενῶν καὶ ποῖα ἄλληλα οὐδέχεται; καὶ δὴ καὶ διὰ πάντων εἰ συνέχοντα ταῦτ' ἔστιν, ὥστε συμμίγνεσθαι δυνατὰ εἶναι; Soph. 253. C. demonstrare, qualia genera congruant etc. atque num sint, quae ita contingant, ut possint commisceri?

σύνθετος compositus. μακαρίαν γε λέγεις τὴν Ἀσπασίαν, εἰ γυνὴ οὕσα τοιούτους λόγους οἶά τ' ἔστι συντιθέσθαι. Menex. 249. D. si ab ea eiusmodi orationes componi possunt.

φθεγγκίος clara voce expressus. εἰδότες, ὅτι τοιαῦτα οἷόν τ' εἶναι ῥήματα φθέγγεσθαι τέλειος πεπαιδευμένον ἔστιν ἀνθρώπων. Protag. 342. E. haud ignari, talia a viro tantum doctissimo efferrī posse. „daß solche Sprüche reden zu können, nur dem vollkommenen Unterrichteten gegeben ist.“ Schleierm.

§. 2.

Iam dinumerabuntur vicaria significationis potentialis eorum, quae omnino desiderantur, sive res sensibus subiectas spectant sive animi functionibus continentur. Ad quorum similitudinem ficta, quae inveniuntur, adiungemus.

ἀμυντόν (ἀμυντέον) defendi potest. οἱ μὲν γὰρ Μαραθῶνι τοσοῦτον μόνον ἐπέδειξαν τοῖς Ἑλλήσιν, ὅτι κατὰ γῆν οἶόν τε ἀμύνεσθαι τοὺς βαρβάρους ὀλίγοις πολλούς. Menex. 241. B.

ἀναθετόν (θετός) sententia mutari potest. ἀλλ' εἴτι καὶ νῦν ἀναθέσθαι ἔξεσιν, εἴ πη ἔχετε ἄλλο τι γάναι. Protag. 354. E.

ἀναληπτόν (ἀναληπτικός) quod denuo pertractandum est. ἄρ' οὖν εἴ' ἄξιον περὶ δόξης ἀναλαβεῖν πάλιν; Theaet. 185. B.

ἀνερητόν interrogando perquiri potest. οἷς οὔτε ἀνερέσθαι οἶόν τ' ἐστὶ περὶ ὧν λέγουσι. Protag. 347. E. ex quibus requiri non possunt ea, de quibus etc.

ἀπαλλακτόν (ἀπαλλακτέον) liberari potest. οὐ γὰρ οἶόν τε ἄλλως ἀδικίας ἀπαλλάττεσθαι. Gorg. 525. B. aliter ab iniuria liberari non potest.

ἀπαρηγόρητόν (ἀπαρηγήσιμος) recusari potest. μηδεμίαν ἔξεῖναι ἀπαρηγορηθῆναι ὃν ἂν βούληται φιλεῖν. Pol. 468. C.

ἀπατητόν (ἀπατητικός) falli potest. ποτιέρωθι οὖν εὐαπατητότεροί ἐσμεν. Phaedr. 263. B.

ἀπεργαστόν (ἀπεργαστέον) effici potest. ἀλλὰ δὴ τὰ μὲν ὕστερα, ὡς ἔοικε, διὰ τῶν προτέρων οἶά τε ἦν τοῦτο ἀπεργάζεσθαι. Cratyl. 422. D. a posterioribus (derivatis) vocabulis priorum opera hoc effici poterat.

ἀποστρεπτόν (στρεπτός) amoveri potest. οὐκοῦν ἄς τε (ἐπιθυμίας) οὐκ ἂν οἶοί τ' εἶμεν ἀποστρέψαι, δικαίως ἀναγκαῖαι καλοῦντο. Pol. 558. E.

διαγνωστόν (διαγνωστέον) internosci potest. ἢ οὖν οἶός τε ἔσται, ἀλήθειαν ἀγνοῶν ἐκάστον, τὴν τοῦ ἀγνοουμένου ὁμοιότητα σμικρὰν τε καὶ μεγάλην ἐν τοῖς ἄλλοις διαγνωσκέειν; Phaedr. 262. A. num ab eo maior minorve similitudo internosci poterit?

διαλεκτόν (διαλεκτέον) sermo haberi potest. οὐδὲν μᾶλλον οἶόν τε διαλεχθῆναι ἢ τοῖς οἰστρωσίν. Theaet. 179. E. non aliter sermo conferri potest atque cum furentibus.

διελευστόν (ἐλευστός) percurri potest. οὐ ῥάδιον διελεθῆναι. Pol. 450. C.

δυσχυριστόν (ισχυριστέον) dignum, quod asseveretur. τοῦτο μὲν οὐκ ἄξιον δυσχυρίζεσθαι. Pol. 416. B.

διοικητόν (διοικητικός) habitari, gubernari potest. οὔτε οἰκίαν οὔτε πόλιν τὴν αὐτῶν διοικεῖν οἶοί τ' ἔσονται. Pol. 600. D. ἄρ' οὖν οἶόν τε εὐ διοικεῖν ἢ πόλιν ἢ οἰκίαν ἢ ἄλλο ὁτιοῦν; Men 73. A.

διοριστόν (διοριστέον) definiri, constitui potest. ταῦτ' ἔσται τὰ χαλεπὰ διορίσασθαι ἀξίως λόγον. Pol. 436. B. haud facile abunde huic rei satisfieri poterit.

ἐκποριστόν (ποριστικός) comparari potest. καὶ ἡ μὲν ἑτέρα διακοιική ἐστίν, ἡ δυνατὸν εἶναι ἐκπορίζειν, ἐὰν μὲν πεινῇ τὰ σώματα ἡμῶν, σιλία, Gorg. 517. D. altera quidem (πραγματεία) ministra, cuius opera comparari possunt etc.

ἐκφευκτόν (ἀνέκφευκτον) evitari potest. ἦν ἀδύνατον ἐκφυγεῖν. Theaet. 176. E.

ἐμποίητον (ἐμποιητικός Gramm.) inseri potest. νομοθέτην ἴσμεν μόνον δυνατὸν εἶναι τῇ τῆς βασιλικῆς μούσῃ τοῦτο αὐτὸ ἐμποιεῖν τοῖς ὀρθῶς μεταλαβοῦσι παιδείας. Politic. 309. D.

ἐννοητόν (ἐννοητέον) cogitari, percipi potest. ἀλλὰ μὴν καὶ τότε ὁμολογοῦμεν, μὴ ἄλλοθεν αὐτὸ ἐννεοηθέναι μηδὲ δυνατὸν εἶναι ἐννοῆσαι. Phaed. 75. A.

ἐξαπατητόν (ἐξαπατητέον) decipi potest. ἐνήθεις νέοι ὄντες εὐεξαπάτητοι ὑπὸ τῶν ἀδίκων. Pol. 409. A.

ἐξελεγκτόν (ἀνεξέλεγκτον) refutari potest. ταῦτα λέγεις ἀδύνατον εἶναι ἐξελέγειν; Gorg. 473. D.

ἐξεταστόν (ἐξεταστέον) examinari potest. ἔδοξεν αὐτῷ πάνσοφος εἶναι, διὰ τὸ αὐτὸς μὴ οἶός τ' εἶναι ἐπιστήμην καὶ ἀντεπιστημοσύνην καὶ μίμησιν ἐξετάσαι. Pol. 598. D. quod examinando secerni non possunt ab eo etc.

ἐξευρετόν (ἐξευρετέον) inveniri potest. βούλει οὖν αὐτὸν πείθωμεν, ἂν δυνώμεθα πη ἐξευρεῖν, ὡς οὐκ ἄληθῆ λέγει; Pol. 348. A. πῶς γὰρ ἂν εἰδείην ὅ γε μηδ' ὑμεῖς οἶοί τε ἔσσιτε ἐξευρεῖν, ὃ τί ποτ' ἔστιν. Charm. 176. A. οὐπω δὲ ὃ τι ἔστιν ὁ φίλος οἶοί τε ἐγενόμεθα ἐξευρεῖν. Lys. 223. B.

ἐξηγητόν (ἐξηγητικός) quod exponi potest. ἴθι δὴ, ἀκολούθησόν μοι τῆδε ἐὰν αὐτοῖς ἱκανῶς ἐξηγησώμεθα. Pol. 474. C. age, hac me sequere, si quo modo satis hoc exponi possit.

ἐπανερητόν quaeri potest. τὸν μὲν Ὅμηρον τοίνυν ἐάσωμεν, ἐπεὶ καὶ ἀδύνατον ἐπανερῆσθαι τί ποτε νοῶν ταῦτα ἐποίησε τὰ ἐπη. Hipp. mai. 365. D. mittamus Homerum, quod ex eo quaeri non potest etc.

ἐπεξελευστόν (ἐπεξελευσιτικός Eust) exponi potest. χαλεπὸν ἐπεξελεθεῖν ἢ λόγῳ. Pol. 361. D.

ἐπιδεικτόν (ἐπιδεικτέον) monstrari potest. εἰ μὴ τί σοι τῆς αὐτῶν τέχνης ἔργον ἔχοιεν ἐπιδείξαι εὖ εἰργασμένον. Lach. 186. A.

ἐπιμνηστόν (ἐπιμνηστέον) dignum, quod commemoretur. τέταρα δ' ἐν αὐτοῖς αἶψα ὦν καὶ ἀξιον ἐπιμνησθῆναι. Pol. 445. C.

ἐρωτητόν (ἐρωτητέον) interrogari potest. ἐρωτᾶν τε καὶ ἀποκρίνεσθαι οἶοί τ' ἔσονται. Pol. 534. D.

ἴστων (ἴστέον) sciri potest. τί μᾶλλον οἶόν τε ἔστιν εἰδέναι; Charm. 169. D. qui magis sciri potest? ἢ δοκεῖ σοι οἶόν τε εἶναι εἰδέναι πρᾶγμα ὁτιοῦν εἴτε καλόν εἴτε αἰσχρόν ἔστι, ὃ μὴ εἰδεῖη τις τὴν ἀρχὴν ὃ τι ἔστιν. Erast. 133. B. num fieri posse tibi videtur, ut sciatur, utrum pulchrum sit aliquid an turpe etc.

καταμαθητόν (καταμαθητέον) percipi potest. οὔτε ἕξιον μιμήσασθαι οὔτε μιμούμενον εὐπετέες καταμαθεῖν. Pol. 604. E. neque, si imitando effingamus, facile percipi posse.

κατανοητόν (κατανοητέον) cognosci, intelligi potest. ψυχῆς οὖν φύσιν ἀξίως λόγου κατανοῆσαι οἷε δυνατόν εἶναι ἄνευ τῆς τοῦ ὅλου φύσεως; Phaedr. 270. C. ἔστι δ' ὁμῶς οὐδὲν ἥτιον κατανοῆσαι δυνατόν ὡς ὃ γε τέλος ἀριθμὸς etc. Timae. 39. D.

μεταχειριστόν (μεταχειριστείον Clem. Al.) attractari potest. τοῦτο ἔγωγε, ὅτι περὶ τούτων λέγουσιν ὧν διανοηθῆναι μόνον ἐγχωρεῖ, ἄλλως δ' οὐδαμῶς μεταχειρίζεσθαι δυνατόν. Pol. 526. A. cogitari quidem sed nequaquam attractari possunt.

ὁμολογητόν (ὁμολογητέον) concedi potest. ἀδύνατον μὴ ὁμολογεῖν ταῦτα. Philob. 50. B.

παρακτόν (ἀκτόν) pellici, flecti potest. οὔτοι λέγουσιν ὡς εἰσὶν οἶοι θυσίαις τε καὶ εὐχολαῖς καὶ ἀναθήμασι παραγέσθαι ἀναπειθόμενοι. Pol. 365. E.

πειστόν (πειστέον) persuaderi potest. τοῦτο ἐγὼ σοι οὐκέτι οἶός τε ἔσομαι πείθεσθαι. Phaedr. 235. B. τὸ πείθειν ἔγωγ' οἶόν τ' εἶναι τοῖς λόγοις καὶ ἐν δικαστηρίῳ δικασίας καὶ ἐν βουλευτηρίῳ βουλευτίας. Gorg. 452. E.

πολεμητόν (πολεμητέον) bellum geri potest. πῶς ἡμῖν ἢ πόλις οἶά τ' ἔσται πολεμεῖν. Pol. 422. A.

προσαπτόν (προσαπτέον) adiungi potest. cf. III. 1. 1. a. v. γεννητός.

σκεπτόν (σκεπτέον) perspici, inquire potest. εἰ γὰρ δυνατόν εἶη ἀμφοτέρω σκέψασθαι. Theaet. 185. B.

συνδιατριπτόν (διατριπτικός) convivi potest. οὐχ οἶόν τε μοι τούτοις συνδιατρίβειν. Theag. 129. E. illis uti non licet mihi.

φρονητόν (φρονητέον) cogitari potest. ἔν' οἶός τε ὃ λέγειν τε καὶ φρονεῖν. Phaedr. 266. B.

ψευστόν (ψευστής) fieri potest, ut mendacium dicatur. τί δέ, ἔφη, ἢ δοκεῖ σοι οἶόν τ' εἶναι ψεύδεσθαι; Euthyd. 283. E.

Si qui acriter atque diligenter adiectiva, quae dicuntur verbalia, observaverint, ratione inversa saeculorum decursu usum eorum crevisse tamquam per gradus, minime fugerit. Ab ultima linguae graecae origine generata sunt in τος terminata, et eorum, quae in τέος cadunt, apud Homerum iucundum et gravem atque poetam asraeum ne vestigia

quidem apparent. Quid est, cur posteri illa effingere dubitaverint atque, quae vices sustineant, quaesiverint? quid, quod omnium fere verborum abunde haec in medium protulerint? quid, quod *κατανοητέον, ιστέον, εξευρετέον, εξεταστέον* et id genus alia Plato effinxerit, ab adiectivis autem *κατανοητόν, ιστόν, εξευρετόν, εξεταστόν* et quae sunt reliqua diligentissime declinaverit? quid, quod illa syntheta haec autem simplicia modo vel parasyntetha reperiantur? — Nihil omnino cum his commune est illis, utrumque vocabulorum genus diversae prorsus naturae. — Illa ad Participii vel alius formae verbi vim recidunt atque arctissime cum verbis sunt coniuncta, haec, non obnoxia, libere incedunt neque intima ratione verbis continguntur. Frustra quaesiveris verba *χειριδοῦν, πηδαλιοῦν, ῥοπαλοῦν* similia, atque tamen adiectiva *χειριδιωτός, πηδαλιωτός, ῥοπαλιωτός* usu recepta inveneris! Eadem fere vestigia ac prope incunabula sunt verborum atque adiectivorum in *τος* terminatorum. Vulgaribus igitur grammaticae regulis reiectis adiectiva in *τος* terminata ab illis, quae in *τέος* cadunt, acerrime dirimenda atque diversis locis sunt tractanda.

§. 3.

In locum aliorum quoque adiectivorum, quae aut vi potentiali aut utraque et potentiali et passiva significatione praedita sunt, vicaria succedunt, ad ornandam haud dubie orationem atque variandam.

αίρετόν captum, electum, eligi potest, dignum, quod eligatur. *ὥστε δυνατὸν εἶναι αἰρεῖσθαι τὸν τε χεῖρω καὶ τὸν ἀμείνω βίον.* Pol. 618. D. *ἀδυνατὸν ὑμῖν, ὥστε Πρωταγόρου τοῦδε σοφώτερόν τινα ἐλέσθαι.* Protag. 338. C.

αἰσθητόν sensibus percipitur atque percipi potest. *ἀδύνατον γὰρ εἶναι ὁμοῦν αἰσθάνεσθαι ἡμῶν.* Phaed. 88. B.

ἀπόδεικτον monstratum, demonstrari potest. *εἴ τι μὴ ὀρθῶς λέγεις τεχνάσει δὲ δυνατὸν ὄν ἀποδείξαι* etc. Alcib. I. 113. E.

γνωστόν cognosci potest. *εἰ γὰρ μὴ οἶόν τε μετὰ τοῦ σώματος μηδὲν καθαρώς γινῶναι.* Phaed. 66. E.

δοξαστόν mente fingi, opinione perspici potest. *ἢ ἀδύνατον καὶ δοξάσαι τόγε μὴ ὄν; ἢ οἶόν τε αὐτὸ δοξάζειν μὲν, δοξάζειν δὲ μηδέν;* Pol. 478. B. Aliquot versibus ante ter adiectivo *δοξαστόν* usus est. *οὔτε γὰρ τὰ μὴ ὄντα δυνατὸν δοξάσαι.* Theaet. 167. A. *οὐκ ἄρα οἶόν τε τὸ μὴ ὄν δοξάζειν.* Theaet. 189. B.

ἐπιστητόν mente percipi, sciri potest. *οὐ γὰρ δὴ πού Ὅμηρον ἀγνοεῖν δοκεῖς ὅτι οὐκ οἶόν τε ἦν ἐπίστασθαι κακῶς.* Alcib. II. 147. C.

ληπτόν ratione percipi potest. (Pol. 529. D.) *μήτε τέχνην μήτε μελέτην δυνατὸν εἶναι λαβεῖν.* Pol. 488. E.

νοητόν intelligi, cogitari potest. *οὐδὲν αὐτῶν δυνατὸν παγέως νοῆσαι.* Pol. 479. C.

At haec satis multa vel plura potius, quam necesse fuit.

Caput III.

Agitur de illis, quibus praecepta, quae de significatione posuimus, non observata videntur.

Si qua regulas non sequuntur, aut significatione translata defendi possunt aut philosopho, aut sermonis usui, caeco interdum atque temerario, sunt condonanda. Quoniam autem — qui in eiusmodi quaestionibus versati fuerint, sciunt omnes — cardo rei in eo vertitur, ut exempla proferantur, unde rationes certae redundant, iam aliquot adiectivorum vim paullo diligentius considerabimus.

ἐμπληκτος „qui perturbari potest“. λέγει γὰρ (ἡ φιλοσοφία), ὡ φίλε ἐταίρε, αἰεὶ ἂ νῦν ἐμοῦ ἀκούεις, καὶ μοὶ ἐστὶ τῶν ἐτέρων παιδικῶν πολὺν ἤτιον ἐμπληκτος. Gorg. 482. A. „und sie macht mir weit weniger zu schaffen, als jener andere Liebling.“ Schleierm. minus accurate, ut videtur. Multum de hoc vocabulo disceptatum; aliquot de eius significatione iudicia affert. Stallb. ad h. l. Nobis quidem nimia arte haec videntur facta. Verbum ἐμπλήσσειν significatione „perturbandi“ praeditum est; adiectivum ex lege posita vim habet „qui perturbari, de recta via abduci potest“, unde facile oritur „sibi non constans“, „wanfelmützig.“ — Ceterae significationes ex propria verbi vi redundant. Etenim si verbi simplicis potestatem respicias, invenias fere, ἐμπλήσσειν vertendum esse „incutere, percutere.“ Qua vi posita adiectivum ἐμπληκτος sortiatur necesse est vim „percussus.“ Proxima sane hac via et quasi compendiaria ad ceteras significationes pervenias: percussus, attonitus, animo consternatus, stultus, „vor den Kopf geschlagen, verblüfft.“ — cf. Lob. Ai. v. 1358. ἀλλὰ μοὶ δοκοῦσιν λέγειν τοὺς ἀγαθοὺς ὁμοίους εἶναι ἀλλήλοις καὶ φίλους, τοὺς δὲ κακοὺς, ὅπερ καὶ λέγεται περὶ αὐτῶν, μηδέποθ' ὁμοίους μηδ' αὐτοὺς ἀντιῶς εἶναι, ἀλλ' ἐμπλήκτους τε καὶ ἀσταθμήτους. Lys. 214. C. „veränderlich und nicht zu berechnen.“ Schleierm. Qui faciles transitus inter corporis et animi functiones intercedunt in adiectivis ὀνητός emptus — venalis, σταθμητόν ad regulam (Richtsicherheit) directum — ratio habenda est, προσποιητός factus — fictus, simulatus. cf. Lob. Paral. pg. 551. κητόν paratum — parabile, αἰρετός electus — eligendus, expetendus, μετρητόν mensum — quod metiri, iudicare possumus, ἐπίκητον comparatum — comparandum. ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ δύο τινέ ἐστιον ἰδέα ἄρχοντε καὶ ἄγοντε, οἷν ἐπόμεθα ἢ ἂν ἄγητον, ἢ μὲν ἐμφυτος οὖσα ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἀλλή δὲ ἐπίκητος δόξα, ἐφιεμένη τοῦ ἀρίστου. Phaedr. 237. D. in quo loco interpretando Schleierm. et Stallb. verbo quidem, si hunc satis intellexerim, discrepare, sed re unum sentire videntur. „eine eingebohrne Begierde nach dem Angenehmen und eine erworbene Gesinnung.“ Schleierm. (ἐπίκητος δόξα). Nam iudicium de eo, quod optimum sit, non ab ipsa natura nobis est insitum, sed usu et exercitatione comparari corroborarique debet. Stallb. ληπιόν captum — comprehendi potest, στρεπτόν flexum, tortum — flecti potest et simil. cf. Charm. 154. B. Phileb. 21. D. E. 61. A. Pol. 494. D. Lys. 222. A. Pol. 453. C. Phaed. 81. B. Men. 98. D. — κητόν igne liquefieri potest, ἀφαιρετόν secerni potest similia vel usui vel philosopho condonanda.

Caput IV.

De reliquis simplicium et parasynthetorum significationibus et de synthetorum vi atque natura agitur.

Quoniam ad ultimum iam perventum est caput, non singula significationis genera percensere atque multis exemplis enumeratis comprobare, sed leviter modo perstringere atque summatim, ut ita dicam, gustare in animo est. Haec omnia satis, ut videtur, iam ante pertractata.

§. 1. *Simplicia et parasyntheta.*

A. Significatio Part. Praes. Aet. *σπαχτός* liquens. Criti. 115. A. *πλανητός* errans. Timae. 19. E. Pol. 479. D. *ἐπιπόρευτος* affluens. Timae. 80. D. Pol. 508. B. *ἀπόρρευτος* effluens. Timae. 43. A. *χαρτός* delectans. Protag. 358. A. simil.

B. Significatio Part. Fut. Pass. atque „dignus, qui“ ex antecedentibus satis perspicui potest; aliquot modo adiungamus exempla grandia atque illustria. *ἀγανακτητόν* graviter ferri debet. *οὐκοῦν τοῦτο δὴ καὶ τὸ ἀγανακτητόν*. Gorg. 511. B. Nonne hoc etiam indignum est? sc. quod improbus virum honestum potest vita privare. Schleierm.: „Ist nun nicht dieses eben das empörendste?“ Respondet haec Callicles cum irrisione quadam atque malitia: At vero, inquit, hoc ipsum scilicet etiam graviter est ferendum. Stallb. In sequentibus *ἀσπαστόν* eandem habet vim, quam *ἀσπαστέον*. *ὁρθῶς ὑπέλαβες. ἐν γὰρ τοῖσι οἷμαι, κατὰ γε τὴν ἐμὴν δόξαν, εἰλικρινέσι τε ἐκατέροις γιγνομένοις, ὡς δοκεῖ, καὶ ἀμίτοις λύπῃς τε καὶ ἡδονῇς, ἐμφανῆς ἔσσεσθαι, τὸ περὶ τὴν ἡδονὴν, πότερον ὅλον ἐστὶ τὸ γένος ἀσπαστόν, ἢ τοῦτο μὲν ἕτερον τινὶ τῶν προειρημένων δοτέον ἡμῖν γενῶν, ἡδονῇ δὲ καὶ λύπῃ, καθάπερ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ πᾶσι τοῖσι τοιοῦτοις τοῖς μὲν ἀσπαστέον αὐτά, τοῖς δὲ οὐκ ἀσπαστέον* etc. Phileb. 32. C. D. utrum universum voluptatis genus expetendum an hoc alii cuidam tribuendum sit etc. „ob die ganze Gattung begehrenswerth ist, oder ob dieses wol nur einer andern etc. beizulegen ist x. nur daß sie bisweilen begehrenswerth ist, bisweilen aber auch nicht.“ Schleierm.

C. Part. Praes. Pass. *τὰ δὲ ὕδατος διχῆ μὲν πρώτον, τὸ μὲν ἕγρον, τὸ δὲ χυτόν γένος αὐτοῦ*. Timae. 58. D. liquores crassiores, qui non fluunt, sed funduntur. cf. quae Stallb. ad h. l.

§. 2. *Syntheta.*

A. Adiectiva, quae particulae *α* subiuncta sunt.

a. Signif. potent. *ἀνίατος* insanabilis. Pol. 410. A. *ἀνήκεστος* insanabilis. Pol. 619. A. *ἀνεκτος* inevitabilis. Euthyd. 276. E. *ἀνεύρετος* inexplicabilis. Cratyl. 421. D. simil.

b, Signif. pass. *ἄτηκτος* non liquefactus. Phaed. 106. A. *ἀνέλεγκτος* non inquisitus. Phileb. 41. B. *ἀνέλεπιστος* insperatus. Apol. 36. A. *ἀκόσμητος* inornatus. Protag. 321. C. simil.

c, Signif. Part. Praes. Act. *ἀνάρμωστος* inconcinnus. Phaed. 92. C. *ἀσιτάθμητος* inconstans. Lys. 214. D. *ἀνόητος* non intelligens, imprudens. Phaedr. 241. A. simil.

d, Signif. Part. Perf. Act. *ἀστρατήγητοι* qui non functi sunt imperatorum munere. *ὥστε ἐνίοις αὐτῶν εὐχεσθαι ἀστρατηγήτους εἶναι μᾶλλον ἢ ἐστρατηγήκεναι.* Alcib. II. 142. A.

B. Quorum pars prior particula *εὖ*.

a, Signif. potent. *εὐμίμητον* imitatione facile effingi potest. Pol. 605. A. *εὐεξέλεγκτον* facile refelli potest. Hipp. mai. 293. D. *εὐκρητον* facile indicari potest. Politic. 272. C. *εὐγνωστον* facile intelligi potest. Soph. 218. E. simil.

b, Signif. Part. Praes. Act. *εὐάρμωστον καὶ ἀνάρμωστον* concinnum et inconcinnum. Pol. 400. D. Theaet. 178. D.

c, Signif. eorum, quae in *τέος* cadunt. *οὐκοῦν τοῦτο εἶ διομολογητέον; Resp. εὐομολόγητον, ἔφη.* Pol. 527. B. Codd. quidem vacill. Par. A. *εὖ διομολογητέον* Flor. a. c. x. á. Ang. *διομολογητέον.* — „Fortasse Plato *εὐδιομολόγητον* sripsit.“ Schneid. At haec scriptura vulgata et aliis locis usuque adiectivorum defendenda. Non mirum, quod librarii in hoc vocabulo haesitaverint, utpote quibus adi. in *τος* cadentia hac significatione praedita fuerint non invisae solum sed etiam inaudita.

C. Adiectiva a loquelari particula *δυσ* inducta.

Signif. potent. *δυσγοήτευτον* non facile irretitur. Pol. 413. E. *δύσβατον* inaccessum. Pol. 432. C. *δύγνωστον* cognitu difficile. Alcib. II. 147. C. *δύσφραστον* vix explicabile. Stallb. Timae. 50. C. *δυσθησαύριστον* ad condendum difficile. Criti. 115. B. simil.

D. Adiectiva nominibus subiuncta.

a, Signif. pass. *πολυθύλητον* saepe decantatum. Phaed. 100. B. Pol. 566. B. *σαυρήλατον* malleo fictum. Phaedr. 236. B. *ὀλόσχιον* „aus einem Stoff.“ Schleierm. Politic. 279. D. *χειροποίητον.* Criti. 118. C. *νεόμητον.* Timae. 80. E. simil.

b, Signif. Part. Praes. Act. *καχύποπτος* mala suspicans. Pol. 409. C. *μελιζῶντος* melle redundans. Ion. 534. A. simil.

In vocabulo *ἄξιονημόνευτος.* Symp. 178. A. vis potentialis ex adiectivo *ἄξιος* emanat.

E. Agmen claudant *ἀεικίνητον* quod semper movetur. *τὸ γὰρ ἀεικίνητον ἀθάνατον.* Phaedr. 245. C. et *παλιναίρετον.* *παλιναίρετα γὰρ πάντα γεγονότα καὶ διεσθαρμένα τὸ αἶμα διόλλυσι.* Timae. 82. E. quum omnia fiunt modo contrario; *τὰ ἐναντίον αὐτῇ τῇ ἀφέσει πάθος ἐμποιοῦντα.* Phot. in lex. v. Stallb.

